

Aptauja apliecina sabiedrības augsto iecietību pret bērnu fizisku sodīšanu

Publicēts: 28.01.2021.

Noslēgusies iedzīvotāju aptauja par sabiedrības attieksmes maiņu attiecībā uz vardarbību ģimenē. Aptauju veica Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Konsultatīvā nodaļa Eiropas Savienības fonda projekta Nr. 9.2.1.3/16/I/001 "Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē" ietvaros sadarbībā ar pētījumu kompāniju SIA "Norstat Latvija".

Aptaujā noskaidrots, ka respondentu attieksme pret bērnu fizisku sodīšanu ir visai atšķirīga, tomēr joprojām diezgan tolerējoša – nosacīti vieglākas fiziskas sodīšanas metodes (plauka, raušana aiz matiem, uzsišana pa dibenu utt.) par pieļaujamām uzskata 55% aptaujas dalībnieku, bet pēršanu ar siksnu vai citu priekšmetu pieļauj 23% respondentu. Tajā pašā laikā pēršanu ar siksnu par vardarbību atzīst 83% respondentu, bet plauku, raušanu aiz matiem utt. – 59% aptaujas dalībnieku.

Aptauja notika tiešsaistē, tajā piedalījās 1005 Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem. Aptaujas laikā tika noskaidrota respondentu bērnībā piedzīvotā vardarbības pieredze un viņu attieksme pret to, attieksme pret vardarbību pret bērniem kopumā, pašu ikdienas praksi bērnu audzināšanā un izmantotās audzināšanas metodes. Tāpat arī iedzīvotāji bija aicināti pastāstīt par savu rīcību, saskaroties ar vardarbību ģimenē, kā arī dalīties savos priekšstatos par valsts iestādēm un organizācijām, kas veido atbalsta sistēmu no vardarbības ģimenē cietušiem bērniem.

Aptaujā noskaidrots, ka aizliegumi un ierobežojumi ir visbiežāk izmantotā audzināšanas metožu grupa, kas kopumā tiek akceptēta un netiek saistīta ar vardarbību pret bērnu. Šī metode tiek plaši izmantota arī pašlaik, biežāk liedzot bērniem pieeju dažādām izklaides ierīcēm.

Lielākā daļa respondentu norādījusi, ka vispirms lieto pozitīvās disciplinēšanas metodes (74% aptaujāto uzsvēruši, ka konfliktus vispirms cenšas risināt, neizmantojot sodīšanas metodes).

Otra visbiežāk aptaujā minētā audzināšanas metode ir mutiska iespaidošana (draudēšana ar sodu, to neīstenojot, kliegšana). Tomēr šī metode vienlaikus respondentu vidū tiek visai cieši saistīta arī ar nepareizu audzināšanas praksi, tostarp minot pašu bērnībā piedzīvotas lamāšanas un vārdiskas pazemošanas negatīvo ietekmi. 84% respondentu lamāšanu un vārdisku pazemošanu uzskata par vardarbību pret bērnu.

Aptaujas rezultāti liecina, ka bērnības pieredze tieši ietekmē respondentu uzskatus par pieņemamām audzināšanas metodēm šodien. Proti, bērnībā fizisku sodīšanu piedzīvojušie aptaujas dalībnieki biežāk pieļauj šādu metožu pielietošanu savu bērnu

audzināšanā. Kopumā 41% aptaujāto izmantojuši bērnu fiziskas sodīšanas metodes (pļaukas, raušana aiz matiem vai auss, sitiens pa dibenu utt.), gan norādot, ka tas notiek brīžos, kad paši zaudējuši paškontroli, jūtas noguruši un stresaini.

Ar aptaujas rezultātiem sīkāk var iepazīties, lejuplādējot pielikumus.

 [Aptaujas gala ziņojums](#)

 [Prezentācija](#)

<https://www.bti.gov.lv/lv/aptauja-apliecina-sabiedribas-augsto-iecietibu-pret-bernu-fizisku-sodisanu>